

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

TELEFON Nr. 1414.

Nr. 126

Katowice, wtorek 4-go czerwca 1929.

Rok 28

Prymas Polski u Ojca św.

Rzym. (Pat.) Papież przyjął na audiencji ks. Prymasa Hłonda.

Dekoracja sztandarów uniwersyteckich

Warszawa. (Pat.) W niedzielę odbyła się w auli uniwersytetu warszawskiego uroczystość udekorowania sztandarów wyższych uczelni warszawskich odznaką honorową 36 p. p. legii akademickiej. Uroczystość ta stanowi akty wdzięczności ze strony 36 p. p. za ofiarowany swego czasu przez te uczelnie sztandar pułkowy. Uroczystość tę zaszczycił swą obecnością Prezydent Rzplitej. Po przemówieniach p. Prezydent udekorował sztandary czterech uczelni odznakami 36 p. p. Po tej uroczystości odbyła się defilada kompanii honorowej.

Powrót prezydenta Mościckiego.

Warszawa. (Pat.) W sobotę pociągiem specjalnym powrócił do stolicy z Poznania Prezydent Rzplitej, z małżonką i orszakami. Na dworcu powitali prezydenta prezes rady ministrów dr. Świtalski i ministrowie. Po powitaniu p. Prezydent wsiadł wraz z małżonką do auta i odjechał do zamku, witany serdecznie przez licznie zgromadzoną przed dworcem publiczność.

Nowi goście z Ameryki.

Poznań. (Pat.) W niedzielę przybyła do Gdyni wielka wycieczka Polaków z Ameryki. Wycieczka liczy 2 tysiące osób, rekrutujących się ze Związku Narodowego Polskiego, głównie z okręgu nowojorskiego. Wycieczka wyjechała z Gdyni wprost do Poznania celem zwiedzenia P. W. K.

Kobiety z Ameryki na Zamku.

Poznań. (Pat.) Małżonka Prezydenta Rzplitej, p. Mościcka przyjęła w swych apartamentach na Zamku w Poznaniu delegację kobiet, uczestniczek wycieczki Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Ameryce.

Zakaz zgromadzeń zniesiony.

Berlin. (PAT.) Prezydent policji berlińskiej ogłosił, że znosi istniejący od dnia 13 grudnia 1928 r. zakaz zgromadzeń pod gołym niebem i pochodów ulicznych, ponieważ nastąpiło uspokojenie i przestało grozić niebezpieczeństwo spokojowi publicznemu.

Polacy na konferencji pracy.

Genewa. (PAT.) Delegacja polska na 12-tą międzynarodową konferencję pracy uczestniczy na podstawie przeprowadzonych wyborów w następujących komisjach: Przedstawicielami rządu wybrani zostali do komisji głównej minister Jurkiewicz, do komisji zapobiegania wypadkom przy pracy naczelnik wydziału w ministerstwie pracy Biesiekiński, do komisji ochrony robotników portowych radca Horszowski, do komisji czasu pracy pracowników umysłowych radca Zagrodzki, do komisji bezrobocia ks. prof. Wóycicki. Z grupy robotników weszli do poszczególnych komisji pp. Szczucki, Mańkowski, Waśniewska i Kościński.

Po wyborach w Anglii.

London. (Pat.) Ogólna liczba głosów oddanych w czwartkowych wyborach do parlamentu na listy konserwatywne wynosi 8.642.521, na listy liberalne 5.220.730, na listy socjalistyczne 8.373.399. Wszystkie inne listy 240.009.

Całkowita klęska komunistów wyraża się w fakcie, że ani jeden kandydat komunistyczny nie został wybrany. Ponadto zaś 21 z pomiędzy 25 kandydatów traci kaucję wobec tego, że nie uzyskali odpowiedniego minimum głosów.

W obecnej chwili przywódcy 3-ch partii politycznych zastanawiają się nad przyszłą sytuacją wobec faktu, iż żadna partia nie uzyskała absolutnej większości. Długość czasu nie zostało złożone żadne oświadczenie co do zamierzeń Baldwin. Jak słychać, premier ma być zdecydowany nie składać natychmiast dymisji i stanąć przed forum Izby.

Macdonald chce rządzić dwa lata.

London. (Pat.) Przywódca Labour Party, Mac Donald, oświadczył w wywiadzie: „Gdybym mógł temu zapobiec, kraj nie byłby niepokojony wyborami w ciągu 2 lat. Chodzi mi bowiem o pokojowy rozwój przemysłu angielskiego, oraz o zaufanie tak Anglii jak i zagranicy. Użyłbym całego mego wpływu, aby nie dopuścić do wyborów w ciągu okresu, który zdaniem moim jest za krótki, jako okres trwania parlamentu. Nie powinno to jednak być rozumiane w ten sposób, że Labour Party zamierza pójść na jakikolwiek niełojalny kompromis. Partia ta pozostanie zawsze sobą bez względu na to, czy wybory odbędą się wcześniej, czy później.

Mac Donald zaznaczył, że aczkolwiek rząd sam jest za polityką międzynarodową, musi jednak mieć możliwość rozwoju swej polityki. Zdaniem Mac Donalda Anglia w ostatniej jesieni wykazała, że odnosi się krytycznie do istniejącego rządu.

Zagranica o wyborach.

Rzym. (Pat.) Cała prasa włoska okazuje najwyższe zainteresowanie wynikami wyborów angielskich i poświęca im szczegółowe komentarze. „Messagero“ zaznacza, że wobec nieosiągnięcia przez żadną z głównych partii absolutnej większości należy uważać, iż w Anglii przesilenie polityczne zamiast zbliżyć się do rozwiązania, jeszcze bardziej po wybo-

raci się zaostrzyło. Wina tego stanu dziennik przypisuje partii liberalów pisząc, że sytuacja, która powstała po wyborach, wynika przede wszystkim z tego, że stara partja liberalów, usunięta już dziś zupełnie, nie może jeszcze zdecydować się na wydanie ostatniego tchnienia. Jest rzeczą oczywistą, dodaje dziennik, że nowy rząd będzie miał ręce związane właśnie w tym momencie historycznym, w którym Anglia potrzebuje rządu, posiadającego nie tylko umiejętność, ale i siłę rządzenia. Zdaniem „Messagero“ należy zatem przewidywać w najbliższym czasie nowe wybory.

Czyniąc przypuszczenie co do utworzenia rządu, dziennik wyraża przekonanie, że zarówno Baldwin, jak i Mac Donald zależeć będą od dobrej woli Lloyd Georgea i że nie jest nawet wykluczone, iż ten ostatni obejmie władzę.

„Popolo di Roma“ wyraża również opinie, że Lloyd George jest panem sytuacji i podobnie jak „Messagero“ przewiduje w najbliższej przyszłości nowe wybory.

Według „Il Tevere“ liberali mają tylko wodę i nie mają racji bytu jako partja historyczna. Jedyną partją lewicową, jak twierdzi „Il Tevere“, są laburzyści, posiadający swój program rządowy. Dziennik przewiduje w najbliższej przyszłości nowe wybory, któreby przyniosły wyraźniejsze wyniki.

Waszyngton. (Pat.) Czynniki oficjalne uchylają się od wypowiadania poglądów o wyniku wyborów angielskich. Panuje tu jednak przekonanie, iż objęcie steru władzy przez Labour Party z Mac Donaldem na czele daje nowe nadzieje na redukcję zbrojeń morskich. Senator Borah oświadczył: „Jeżeli Mac Donald zostanie premierem, będzie to miało znaczenie moim wielkie znaczenie dla sprawy rozbrojenia i pokoju. W ciągu swego krótkiego panowania Mac Donald wykazał nie tylko wyjątkową zrzeczność, ale niezłomną odwagę i szczerść.“

Wiedeń. (Pat.) „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Nowego Jorku: Pod wpływem zwycięstwa partji robotniczej w Anglii, planowane jest utworzenie w Ameryce partji robotniczej. Koła polityczne w Ameryce oczekują od nowego rządu angielskiego zacieśnienia stosunków angielsko-amerykańskich i rychłego rozwiązania zagadnienia sił morskich.

Meksyk i Watykan.

Waszyngton. (PAT.) W związku z mianowaniem przez Stolicę świętą arcybiskupa Ruiza delegatem apostolskim w Meksyku przewidują tu, iż rozpoczną się niebawem rokowania w sprawie uregulowania sporu pomiędzy rządem meksykańskim a Kościołem katolickim. Arcybiskup Ruiz przewodniczył ostatnio konferencji biskupów meksykańskich, która odbyła się w Waszyngtonie i prawdopodobnie w

ciągu 2-ch tygodni powróci do Meksyku.

Walki w Trypolitanii.

Trypolis. (PAT.) Wojska włoskie stoczyły z tuziemcami krwawą walkę, przyczem po stronie powstańców padło 430 zabitych i kilkuset rannych. Do niewoli dostało się 1032 ludzi. W ręce zwycięzców dostało się także przeszło 6 tysięcy wielbłądów. Po stronie włoskiej jest 24 zabitych i 77 rannych.

Przed rozstrzygnięciem.

Dotychczasowe wyniki wyborów do parlamentu angielskiego nie są wprawdzie ostateczne, pozwalają jednak na stwierdzenie faktu, że rządzące stronnictwo konserwatywne poniosło decydującą klęskę i nie będzie rozporządzało absolutną większością, która umożliwiałaby mu utworzenie gabinetu.

Drugim faktem, nie ulegającym wątpliwości, jest to, że także socjalistyczna partja pracy nie osiągnęła liczby mandatów, dającej jej bezwzględną większość. Wobec tego nowy rząd nie będzie ani czysto konserwatywny, ani czysto socjalistyczny. Utworzyć się musi jakaś koalicja, na której mógłby się rząd oprzeć.

Dwie są tu możliwości: albo konserwatyści porozumią się z liberalami i utworzą wspólny rząd, albo do porozumienia dojdzie pomiędzy socjalistami a liberalami. W każdym wypadku klucz do rozwiązania sytuacji trzyma obecnie w swych rękach przywódca najmniejszego stronnictwa liberalów, Lloyd George.

Koalicja konserwatywno-liberalna jest trudna do pomyślenia. Wprawdzie istniała ona już podczas wojny, ale ówczesne warunki były nienormalne i nie można nimi mierzyć obecnych stosunków. Główne przeciwieństwo pomiędzy temi dwoma stronnictwami leży w różnicy poglądów na politykę zagraniczną. Lloyd George nie kryje się z tem, że uważa obecny stosunek dawniejszej koalicji do Niemiec za zły i dąży jawnie do traktowania Niemców nie jako państwa zwyciężonego, lecz jako czynnik równorzędny pod każdym względem. Dla niego traktat wersalski jest, pomimo, że był on jego współtwórcą, złym traktatem, który należy zmienić. Natomiast konserwatyści stoją na stanowisku ścisłego przestrzegania traktatu wersalskiego, a konsekwentnym rzecznikiem ich jest minister spraw zagranicznych Chamberlain.

Jest zatem rzeczą bardzo wątpliwą, czy wobec tej różnicy poglądów na zasadniczą linię polityki zagranicznej, możliwe będzie utworzenie koalicji konserwatywno-liberalnej. Usiłowania w tym kierunku ze strony konserwatyistów niewątpliwie będą. Dla nich bowiem mniejszym złem są kompromisy w dziedzinie stosunku do Niemiec, aniżeli obawa przed stopniowym wprowadzaniem w życie społeczne i gospodarcze zasad socjalistycznych na wypadek, gdyby rządy dostały się w ręce socjalistów.

Koalicja liberalno-socjalistyczna nie jest także rzeczą łatwą. Stronnictwo liberalne składa się w przeważnej części z przemysłowców i sfer handlowych, dla których wszelkie eksperymenty radykalne nie są sympatyczne. Jeśli mimo to Lloyd George zdecydował się na popieranie socjalistów, to sojusz taki nie może być trwałym i dosyć szybko doprowadzi do rozbicia, jak to miało miejsce w r. 1924 podczas kilkumiesięcznych rządów Macdonalda. Jedną tylko jest nić, która łączy,

te dwa stronnictwa — to jest sympatia dla Niemiec, a niechęć do Polski. Pamiętamy wszyscy brutalne wystąpienia Lloyd George'a w sprawie Gdańska, nie zapomnieliśmy jeszcze słów Macdonalda, wypowiedzianych w Genewie, w których nazwał podział Śląska niesprawiedliwością. A kilka zaledwie dni upłynęło od oświadczenia sekretarza partji pracy w jednym z dzienników francuskich, że partja ta nie aprobeuje zachodnich granic Polski i dlatego nie może potępiać niemieckich dążeń rewizjonistycznych. Małżeństwo zatem tych dwóch, niezyczliwych Polsce stronnictw, może wytworzyć na terenie międzynarodowym stosunki bardzo niebezpieczne.

Stawianie w tej chwili horoskopów co do przyszłych rządów w Anglii jest jeszcze nieaktualne. Za kilka dni rozstrzygnie się ta kwestja, która tak dla Anglii, jak i dla całej Europy będzie miała doniosłe znaczenie. Jedno tylko jest prawdopodobne. Czy jedna, czy druga koalicja przyjdzie do skutku, będzie ona sztucznym tworem, który nie rokuje długiego życia. W takim razie nowy rząd byłby tylko przejściowy, a w niedługim czasie musiałyby odbyć się nowe wybory, które znowu na lat pięć oddadzą rządy albo w ręce dotychczasowych władców, albo pchną Anglię na zupełnie nowe tory, dyktowane przez teorie socjalistyczne.

nie gabinetu, na którym min. Stresemann wygłosił referat o nadchodzącej sesji Rady Ligi w Madrycie.

„Vossische Zeitung“ wyraża przekonanie, że na tem posiedzeniu gabinetu zapadnie decyzja, czy minister Stresemann będzie mógł w początku czerwca wyjechać do Madrytu czy nie. Sekretarz stanu Schubert z pozostałymi członkami delegacji niemieckiej wyjechał do Madrytu w niedzielę.

„Vossische Ztg.“ twierdzi, że przebieg rokowań paryskich zmusza ministra Stresemanna do pozostania w Berlinie, minister nie może bowiem Berlina opuszczać w chwili, w której konferencja reparacyjna wchodzi w stadium końcowe i odbywa się redagowanie raportu końcowego. Poza tem zbiera się we wtorek komisja spraw zagranicznych parlamentu. Jest rzeczą niemal pewną, że także parlament rozpocznie swe prace od wielkiej debaty nad wynikami konferencji reparacyjnej.

Frakcja niemiecko-narodowa, jak donosi dalej „Vossische Zeitung“, która już po ustąpieniu jednego z rzeczoznawców niemieckich, dr. Voeglera, żądała zerwania rokowań paryskich, zwołała nowe posiedzenie frakcyjne i przygotowuje, jak się zdaje, interpelację do rządu zapytującą, czy prawdziwe są wiadomości o przeciętnej wysokości rat niemieckich w sumie 2050 milionów i czy rząd wobec tego gotów jest wyciągnąć konsekwencje w formie odwołania swych rzeczoznawców z Paryża. Frakcja niemiecko-narodowa ma żądać natychmiastowej dyskusji nad tą interpelacją.

Wobec tej sytuacji „Vossische Ztg.“ przewiduje na początek przyszłego tygodnia wielką debatę reparacyjną w parlamencie i uważa w związku z tem za rzecz całkowicie pewną, że razem z kanclerzem i ministrem Finansów również i minister Spraw Zagranicznych będzie musiał brać udział w tej dyskusji nad sprawą ostatecznego uregulowania kwestji reparacyjnej. W każdym razie minister Stresemann będzie musiał — jak twierdzi dziennik — pozostać w Berlinie do połowy przyszłego tygodnia. Jeżeli zatem nie będzie zmuszony do zaniechania wogóle podróży do Madrytu, to w każdym razie będzie ją musiał odroczyć o kilka dni przynajmniej.

Agitacja komunistyczna na Rusi czechosłowackiej.

Władze czeskie przeprowadziły ostatnio szereg masowych aresztowań wśród ukraińskich komunistów na Rusi Przykarpackiej. Oskarża się ich o agitację za oderwaniem Rusi Przykarpackiej od Czechosłowacji i przyłączeniem jej do Związku Republik Sowieckich. Komuniści ukraińscy na Rusi Przykarpackiej mieli swoje ośrodki propagandowe w Wiedniu i Kijowie.

Nawet niedziela przeszkadza Bolszewikom.

Konferencja nauczycielska kół pierwszego stopnia gubernji twerskiej powzięła uchwałę urządzania święta w tygodniu, nie w niedzielę, lecz w czwartek. Postanowiono jednocześnie wezwać nauczycieli całej Rosji do zsolidaryzowania się z tem zarządzeniem dla „zlikwidowania ostatnich przeżytków (!) ery chrześcijańskiej.“

Hr. Bethlen w Paryżu.

Do Paryża przybył węgierski minister spraw zagranicznych, hr. Bethlen. Hr. Bethlen zaproszony został przez Poincarego oraz Brianda na cały szereg konferencji, dotyczących obecnych stosunków francusko-węgierskich oraz wogóle stosunków politycznych w Europie. W francuskich kołach politycznych ściśle wiąże ten przyjazd z niedawną odbytą przez ministra Zaleskiego wizytą w Budapeszcie.

Porażka autonomistów alzackich.

Wyniki wyborów do rad miejskich w Alzacji i w departamencie Mozeli wykazują całkowitą porażkę ruchu autonomistycznego, z wyjątkiem Strasburga i Colmaru, gdzie stronnictwa narodowe poniosły klęskę na skutek braku porozumienia. Tak np. nacjonałiści uzyskali niemal wszystkie mandaty w radzie miejskiej w Altkirch, skąd deputowanym jest autonomista Sturmel. W Miluzie i Metz nacjonałiści zachowali olbrzymią przewagę w radach miejskich.

Proces polityczny w Jugosławii.

W ciągu procesu Racicza, Jovanowicza i Popowicza w Białogrodzie składali zeznania wszyscy trzej oskarżeni. W wyjaśnieniu swem Racicz powołuje się na świadków, którzy stwierdzić mają, iż Pernar krytycznego dnia wszedł na salę posiedzeń Skupczyny, mając przy sobie rewolwer. Drugi oskarżony, Tomasz Popowicz, wskazał na ówczesne metody opozycji. Oskarżony szeroko mówi o swych cierpieniach, jakie przeżył w czasie wojny, kiedy to sam walczył na froncie, podczas gdy rodzina jego znajdowała się na terenie, okupowanym przez nieprzyjaciela. Ojciec jego został rozstrzelany, bracia wtrąceni do więzienia, a matka zmarła z niedostatkami i zmartwień. Wzruszenie oskarżonego jest tak silne, iż udzieliło się całej sali sądowej.

Sąd przesłuchiwał następnie szereg świadków, m. in. kilku byłych ministrów, którzy wyrażali przekonanie, iż gdyby poseł Pernar nie rzucił pod adresem Racicza obelg, lub gdyby go za nie przeprosił, Racicz nie strzelałby. obrońcy Racicza postawili wniosek, aby Trybunał zażądał stawiennictwa osobistego byłych posłów Iwana Pernara i Grandia.

Przegląd polityczny

Błaźnistwo — czy głupota?

Że organ „Volksbundu“, „Kattowitzer Ztg.“, coraz mniej żenuje się w wyrażaniu prawdziwych swych uczuć do wszystkiego, co polskie, o tem każdy wie. W metodzie swej posuwa się tak daleko, że używa nawet w stosunku do artystów teatru polskiego nieodpowiednich wyrażań. Mianowicie pisząc o tem, że artyści, poturbowani w Opolu, wnieśli skargę do sądu przeciwko „Polonii“ za posądzenie ich, iż udawali pobicie, aby otrzymać odszkodowanie od rządu pruskiego, częstuje ich „Kattowitzer Zeitung“ nazwą „Artisten“. Wiadomo, że język niemiecki odróżnia dwie nazwy na określenie artystów. Śpiewacy i aktorzy, zwani po polsku artystami, nazywają się po niemiecku „Künstler“. Natomiast nazwą „Artisten“ określa się cyrkowców, linoścokców i innych tego typu ludzi, występujących w cyrkach i podrzędniejszych kabaretach. Gdyby n. p. „Kattowitzer Ztg.“ określiła tem mianem Janningsa, Kainza lub Bassermanna, wówczas niewątpliwie jej redaktor poczułby na sobie niestosowność takiego wyrażania.

Trudno przypuścić, by w stosunku do artystów polskich „Kattowitzer Zeitung“ nie znała subtelności języka niemieckiego. Byłoby to zbyt bijącą w oczy głupotą. Twierdzić więc można z całą pewnością, że użyła tego określenia świadomie, dla ulżenia swej nienawiści chociaż w ten sposób.

Błaźniski to sposób uzewnętrzniania swych uczuć, charakteryzujący moralną wartość ludzi, u których redaktorzy „Kattowitzer Ztg.“ czerpią swe natchnienie.

Burzliwe obrady socjalistycznych związków robotniczych.

W tych dniach odbywały się w Warszawie obrady dwu kongresów robotniczych związków zawodowych.

Jeden pod nazwą Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawodowych, zwołany przez frakcję rewolucyjną PPS, obradował w sali rady miejskiej. Wzięli w nim udział ministrowie: Kühn i Boerner, oraz prezes rady miejskiej Jaworowski. Drugi, pozostający pod wpływami PPS., obradował w domu Związku Kolejarzy. Na obrady kongresu w Związku Kolejarzy przybył także poseł komunistyczny Sypuła i zażądał głosu. Prezydium kongresu nie udzieliło mu głosu. Wówczas banda komunistów około 100 osób, która oczekiwała go przed drzwiami, przypuściła szturm do drzwi sali. Milicja PPS. wyparła napastników na ulicę i zamknęła drzwi wejściowe. Komuniści zaczęli strzelać do drzwi i okien z rewolwerów. Po oddaniu 20 strzałów bojówka komunistyczna rozproszyła się przed przybyciem policji.

Szowinizm Niemców gdańskich.

Na budynku stacji w Sopotach znajdują się napisy na tablicy „Urząd celny“ i „Zoll-Abfertigung“. Ostatnio zmasowano napis polski i zostawiono tylko napis niemiecki. Również przy budkach bileterów umieszczono przepisy i rozporządzenia P. K. P. tylko w języku niemieckim. Mimo oburzenia tutejszej polskiej ludności i interwencji u naczelnika stacji zarządzenie nie zostało cofnięte.

Co będzie, jeśli z tego wyciągnie konsekwencje publiczność, bez której Sopoty nie mogłyby istnieć?

Ferment w Niemczech na tle odszkodowań.

„Vossische Zeitung“ donosi, że kanclerz i socjalistyczni członkowie gabinetu Rzeszy, którzy brali udział w kongresie socjalistycznym w Magdeburgu, powrócili do Berlina i że w związku z tem odbędzie się posiedze-

szajka, która urządziła te dwa zamachy, ale w jej istnienie trudno mi nie wierzyć. Muszę ja skierować uwagę władz śledczych na te rzeczy.

— Skąd pan przypuszcza, że komuś mogłoby zależeć na usunięciu pani Grojeckiej albo pana Zawiejskiego? — odezwał się Chełmecki.

— Że chciano wprowadzić pania, nie wątpi pan sam chyba po historii z Mikołowem. A co do Zawiejskiego, jest zupełnie jasne, że pod pędzące auto podkłada się belkę w jednym tylko celu, aby usunąć pasażera.

— Mógł to być przypadek. Co do przygody pani Grojeckiej wyraziłem już wówczas głośno przypuszczenie, że w grę wchodzi mężczyźni, trochę podpicci, którzy dostali do swego samochodu piękną kobietę i uważali to za okazję do zabawy. Ot, proste wyzyskanie sytuacji.

— Biorąc ściśle same fakty, nie można, oczywiście, snuć pewnych wniosków co do tożsamości sprawców, czy ręki, która kierowała obu wypadkami. Ale przypadkowość nie dałaby się tak łatwo udowodnić, jak łączność. Zresztą, mojem zdaniem, duszą śledztwa jest intuicja przeprowadzających je i ona właśnie podsunęła mi ten pomysł, nad którym policja nie powinna przejść do porządku. Jutro wyjeżdżam do Nowej Wsi, ale zaraz po powrocie pomówię na ten temat z komisarzem, a gdyby przypadkiem chciał to zlekceważyć, nie zawaham się pójść z tem wyżej.

Chełmecki spojrział na Nartowskiego dziwnym wzrokiem, ale nie odezwał się już nic na ten temat.

— Na długo pan wyjeżdża? — pytała pani Grojecka.

— Nie. Do południa załatwię tutaj swoje sprawy i pojedę tam na obiad. Wróć, zdaje się, wieczorem. Mam w Nowej Wsi siostrę zamężną z pięcioletnią córeczką także Marysią, jak pani. Strasznie kocham to dziecko. Właśnie jutro są jej urodziny.

— Cóż pan myśli jej zawieźć?

— Papugę.

Nartowski był człowiekiem bardzo towarzyskim, więc gdy nazajutrz jechał do Nowej Wsi, zaczął zaraz po zajęciu miejsca w pociągu rozmawiać z podróżnymi. Dwóch panów, jadących widocznie w jednej sprawie, rozpoczęło dyskusję polityczną, w którą redaktor wdał się z całym przekonaniem. Po wyczerpaniu tematu Nartowski opowiadał długo i szeroko o swej rodzinie, mówił, poco jedzie do Nowej Wsi i kiedy będzie wracał. Nie pominął też w swem opowiadaniu miłego towarzystwa, jakie spodziewał się zastać w domu siostry.

— Szwagier lubi towarzystwo. Bywają u niego koledzy biurowi z rodzinami. Oczywiście, są tam i urocz panienki, co stanowi, przynajmniej dla mnie, duży magnes. Dziewczęta lubią mnie, bo plotę głupstwa i jak tylko jest sposobność, obcałowuję każdą pokolei, nie pytając, czy chce, czy nie chce. Szkoda tylko, że nie dostałem od znajomych auta, bo nie jest przyjemnie iść w nocy do pociągu.

— Czy tak daleko jest z Nowej Wsi do stacji?

(Ciąg dalszy nastąpi).

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.
CZĘŚĆ DRUGA.

77)

(Ciąg dalszy).

Pani Grojecka podziękowała serdecznie doktorowi Wysockiemu za przyjazd i prosiła, żeby w miarę możliwości odwiedzał chorego.

— Teraz zabiorę pana do Katowic.

Po drodze pytał Nartowski:

— Czy doktor jest już po kolacji?

— Nie. Wróciłem właśnie od pacjenta, gdy pan do mnie zadzwonił.

— W takim razie zabieramy pana do Savoyu, bo i pani Marysia jest bez kolacji.

W Savoyu zastali Chełmeckiego, który podszedł, żeby się przywitać z panią Marysią.

— Czemu pani tak źle wygląda? — zapytał, patrząc na bladą twarzyczkę i zapłakane oczy.

Pani Grojecka opowiedziała pokrótce przyczynę swego zmartwienia a potem, gdy Nartowski przedstawił Chełmeckiego doktorowi, zasiedli wszyscy razem do stołu.

Nartowski był oburzony na sprawców zamachu na Aleksandra.

— Ja tu widzę dziwną łączność z wypadkiem, jaki spotkał pania — rozprawiał. — Narazie nie mogę jeszcze odgadnąć, jakie cele ma przed sobą

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Wtorek

4

Czerwca

Św. Franciszka Caracciolo
kapłana, † 1608.

Św. Kwiryna, biskupa
męczennika, † 308.

—
SŁOW.: LUTOMIĘ.

Objasnia szlachetność swoją, mając
współ życie z Bogiem; ale i Pan
wszechrzeczy umiłował ją.
(Madr. VIII. 3).

Poprowadzi mnie skromnie w sprawa-
ch moich i będzie mnie strzegła w
mocy Swojej. (Madr. IX. 11).

Zdanie: Bądź ostrożnym w za-
wieraniu przyjaźni, bo ludzie zwykle
o nas sądzą z naszych przyjaciół.

Kalendarz astronomiczny:
Słońce wschodzi o godz. 3.38, zachodzi
o godz. 19.46. — Księżyc wschodzi o
godz. 1.56, zachodzi o godz. 15.49.

Długość dnia: 16 godzin 8 min. —
Zmiany powietrza: dżdżysto,
wicher, potem spokojnie i pogodnie.
Jutro: wichura.

Prośba do czytelników.

Czytelników naszych pobierających
gazety od agentów, upraszamy, by nie
zalekali z uiszczeniem abonamentu.
Najpóźniej do 6 czerwca należy zapła-
cić gazetę, ponieważ pp. agenci muszą
na czas przesłać obliczenie i pieniądze
do administracji.

Od regularnego płacenia gazet
przez czytelników a także i agentów,
zależna jest sprawność całego wydawni-
ctwa, które także musi regularnie
płacić za druk, papier, robociznę itp.

Jesteśmy przekonani, że wszyscy
czytelnicy uwzględnią naszą prośbę
i zapłacą na czas abonament.

Wydawnictwo.

— Nad całą Polską szalały gwał-
towne burze. W minionym tygodniu
przez kilka dni — oczywiście nie w
całym kraju o jednym i tym samym
czasie — przechodziły nad wszystkie-
mi dzielnicami Rzeczypospolitej gwał-
towne burze, wyrządzając w różnych
okolicach bardzo wielkie szkody.
W wielu gminach szalały pożary od
piorunów. Dzienniki donoszą także
o kilku wypadkach śmierci i poraże-
nia z powodu uderzenia gromu. Wy-
padek taki — jak w piśmie naszym
donosiliśmy — zdarzył się także w
województwie śląskiem, mianowicie
w Rydułtowach w powiecie rybnickim,
gdzie pewien dozorca kopalnia-
ny został zabity od gromu, a robotnik
idący za nim, porażony. W dalszych
stronach Polski od piorunów zapaliły
się nawet wielkie zabudowania dwor-
skie i folwarczne, przyczem ogień zni-
szczył zapasy zboża i maszyn rolni-
czych. W miejscowości Żotowiec po-
wiat Gostyń, zabity został od pioruna
25-letni robotnik Piotr Borowiak.
W miejscowości Chraplewo uderzył
piorun w grupę robotników, pracują-
cych w polu. Śmierć poniosła 38-letnia
robotnica Bryszowa. Kilka osób pora-
żonych odstawiono do szpitala. W wo-
jewództwie śląskiem spaliło się kilka
stodół z powodu uderzenia gromu. —
Ulewnie deszcze spowodowały wiel-
kie szkody na polach i w ogrodach wa-
rzywnych w całej Polsce. W niektó-
rych okolicach są całkowicie zniszczo-
ne zasiewy wiosenne. Dzienniki do-
noszą, że w Tarnopolu w Małopolsce
wskutek oberwania się chmury samo-
chód komendanta policji państwowej
został uniesiony i zepchnięty silnym
prądem wody z gościńca i rzucony
na pole w odległości 15 metrów od
gościńca. Auto zostało zupełnie za-
mulone i zasypane kamieniami. —
W Niemczech spadły również ulewne

deszcze. Dzienniki niemieckie dono-
szą o kilku wielkich pożarach lasów
i domów. Burze wyrządziły znaczne
szkody w południowych Niemczech
oraz w Austrii.

Województwo śląskie.

* Zamknięte rekolekcje odbędą się
w Kokoszycach od 10 do 14 czerwca
dla panien. — Od 24 do 28 czerwca
dla maturzystów gimnazjalnych i se-
minaryjnych. — W lipcu odbędą się re-
kolekcje dla mężów. Data będzie za-
wczasu ogłoszona. Zgłoszenia uprasza
się skierować: Księżówka Śląska w
Kokoszycach poczta Wodzisław; albo
katolicki urząd parafialny w Święto-
chłowicach. Odjazd z Katowic najwy-
godniej o 13.35 przez Rybnik do Wo-
dzisławia.

* Kolonie Polskiego Czerwonego
Krzyża. W środę, 5 czerwca wracają
dzieci z kolonji w Pielgrzymowicach.
Odebrać je można na dworcu w Ka-
towicach o godz. 3 po południu. W
czwartek 6 czerwca wyjeżdżają do ko-
lonji w Pielgrzymowicach dzieci z Ka-
towic i Chorzowa. Zbiórka w biurze
Czerwonego Krzyża przy ulicy An-
drzeja 9 o godz. 8 rano.

* Kongres socjalistów śląskich. W
sali Tivoli w Katowicach odbył się w
niedzielę kongres P. P. S., dawna
frakcja rewolucyjna na okręg górno-
śląski. Przewodniczył kongresowi b.
poseł Biniszkiwicz. Referat o sytuacji
ogólno-politycznej wygłosił poseł Do-
wnarowicz, sprawy śląskie omówił
p. Biniszkiwicz. Sprawozdanie zda-
wał b. poseł Juchelek. Po dyskusji po-
stanowiono nadal współpracować z
rządem.

* Koło literackie. W sobotę odbyło
się organizacyjne zebranie koła lite-
rackiego, na którym wybrano komitet,
mający przygotować regulamin koła.
Termin walnego zebrania konstytuują-
cego ustalono na dzień 22 czerwca br.
Celem koła jest m. in. skupienie lite-
ratów śląskich, wytworzenie na Ślą-
sku odpowiedniej atmosfery artystycz-
nej i szerzenie wśród tutejszego spo-
łeczeństwa zamiłowania do literatury
przez urządzenie stosownych imprez
literackich. Ewentualne zgłoszenia na
członków należy kierować do Pol-
skiej Agencji Telegraficznej (PAT) w
Katowicach, ul. Marjańska 2.

Z Katowickiego.

Katowice. (Z działalności
sekcji kolejowej Ligi Obrony
Powietrznej). Ruchliwa dzia-
łalność wykazała wymieniona Sekcja.
Sprawozdanie roczne przedstawia się
następująco: Sekcja kolejowa składa
się z 11 komitetów powiatowych i 103
kół miejscowych. W roku 1927 liczyła
tylko 65 kół. Liczba członków w ro-
ku minionym wynosiła 17 tysięcy 941.
Dochody w roku ubiegłym wynosiły
razem 234 tysięcy 175,31 zł w tem z
roku 1927 przejęto 22 tysiące 300,27 zł.
Wydatki wynosiły razem 64 tysiące
816,98 zł. Do kasy komitetu woje-
wódzkiego przekazano 72 tys. 555,43
zł. — W pierwszym kwartale 1929
wpłynęło tytułem dochodów za rok
1929 razem 64 tysiące 816,98 zł. Do
kasy komitetu wojewódzkiego preka-
zowano 72 tysiące 555,43 zł. — Wspom-
nieć należy o wielkiej ofiarności kole-
jarzy na rzecz Ligi Powietrznej.
Wszyscy pracownicy kolejowi zgodzili
się na opodatkowanie na rzecz Szkoły
pilotów w Radomiu, mianowicie mie-
sięcznie od 20 groszy do 2 zł.

— (Procesja kościoła N. Ma-
rji Panny.) W niedzielę odbyła się
uroczysta procesja Bożego Ciała z
kościoła Najśw. Marji Panny. Olbrzy-
mie tłumy wiernych brały w niej
udział. Po uroczystej mszy św. któ-

Proszek Regera

sam pierze!

przewyższa jakościowo nawet najlepsze
zagraniczne proszki do prania.

Cena

85 groszy

ra celebrował ks. kanonik Szramek,
przeszła ulicami marsz. Piłsudskiego,
Rynkiem, 3 Maja, Stawową, Młyńską,
św. Jana, Dworcową i Marjańską. Wie-
le domów było pięknie dekorowanych
chorągiewkami, a z okien mieszkań zwi-
sały dywany.

— (Uroczystość włoska.) Z
okazji rocznicy konstytucji włoskiej i
zjednoczenia Włoch przyjmował w
niedzielę konsul włoski de Luppis ży-
czenia. Życzenia składali m. in. pan
wojewoda dr. Grażyński, prezydent
Komisji Mieszanej Calonder, konsulo-
wie obcych państw, prezydent miasta
Katowic dr. Kocur i inni.

— (Goście z Ameryki.) W so-
botę o godz. 6-tej wieczorem przyby-
ła do Katowic wycieczka Zjednocze-
nia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w
liczbie 65 osób. Wycieczkę powitał
wiceburmistrz miasta Katowic p. Szku-
ldarz, poczem goście udali się do
swych kwater.

W niedzielę goście udali się do W.
Piekar, gdzie zostali gościnnie i na-
der serdecznie przyjęci przez ks. pra-
łata Puchera. Podczas nabożeństwa,
które odprawił ks. Kneblewski, pod-
niósł kazanie wygłosił ks. Jonecko z
Chicago, podkreślając, że wszystkich
Polaków, rozrzuconych po świecie,
łączy wspólna, gorąca miłość Ojczy-
zny.

Po obiedzie, wydanym przez ks.
prałata Puchera, goście powrócili do
Katowic, a wieczorem byli na przed-
stawieniu „Pigmaljona“.

W poniedziałek rano uczestnicy
wycieczki pojechali do Krakowa.

— (Kurs kroju damskiego.)
Śląski instytut rzemieślniczo-przemys-
łowy w Katowicach uruchomił w dniu
27 maja kurs kroju damskiego i dzie-
cięcego. Kurs będzie trwał około
cztery tygodnie. Nauka odbywa się
codziennie od godz. 16 do 20 w sali
Domu Chrześcijańskiego przy ulicy
Jagiellońskiej 17.

— (Przejechany przez po-
ciąg.) W sobotę o godz. 6.10 wie-
czorem na stacji w Katowicach naje-
chał pociąg osobowy na przechodzą-
cego przez tory kolejarza Marjana
Koleczka, lat 45 z Rożdżenia, który
poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki na-
jechałego odstawione zostały do szpi-
tala SS. Elżbietanek.

— (Włamanie do mieszka-
nia.) Podróżujący Paweł Herman z
Katowic uwiadomił policję, że do jego
mieszkania wszedł złodziej przy po-
mocy podrobionego klucza. Sprawca
skradł 120 kapeluszy damskich, kilka-
set metrów różnych wstążek i ubra-
nie. Poszkodowany ustalił wartość
łupu złodziejskiego na 2 tysiące zło-
tych.

Siemianowice. (Otwarcie uje-
żdżalni.) W niedzielę o 11 przed połud-
niem odbyło się w parku zamkowym
oficjalne otwarcie ujeżdżalni Śląskiego
Klubu Jazdy Konnej. Obecni byli mię-
dzy innymi naczelnik wydziału dr. Sa-
loni, prezydent Komisji Mieszanej Ca-

loni, prezydent Międzynarodowego
Trybunału Rozjemczego prof. Kaeken-
beck, b. minister Kiedroń.

Brynów w Katowickiem. (Wy-
padek samochodowy.) Za mo-
stem rzeczki Kłodnicy najechał samo-
chód osobowy na drzewo przydrożne.
Siedząca w aucie 21-letnia Michalina
Urbańska doznała ciężkich okaleczeń,
Urbańska odstawiono do miejskiego
szpitala w Katowicach.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Odnowienie bu-
dynków szkolnych.) Podczas
tegorocznych wielkich wakacyj wszy-
stkie tutejsze budynki szkolne będą
odnowione. Chodzi w tym wypadku
o prace stolarskie, mularskie, zduń-
skie, malarskie i dekarские. Oferty na-
leży składać do 17 czerwca w miej-
skim urzędzie budowlanym, pokój 26.

— (Dziesięciolecie 75 puł-
ku.) W niedzielę odbył się uroczysty
obchód dziesięciolecia 75 pułku pie-
choty, połączony z rocznicą bitwy pod
Rybczanami. O godz. 9-tej rano od-
prawił ks. Proboszcz Gajda w parku
Redena mszę polową, na której był
obecny wojewoda dr. Grażyński, ge-
nerał dr. Zając, burmistrz Spalten-
stein, poseł Grzesik. Kazanie wygło-
sił kapelan ks. dr. Milik. Po mszy św.
nastąpiła dekoracja odznaka pułkowa
m. in. generała Zająca, burmistrza
Spaltensteina, starosty dr. Szalińskiego,
radcy Cwiżewicza i posła Grzesi-
ka, poczem odbyła się defilada pułku.
Dla żołnierzy urządono obiad na gó-
rze Redena, a o godz. 14-tej wydał
korpus oficerski obiad w hotelu Pol-
skim, w czasie którego generał Zając
wniósł toast na cześć Prezydenta
Rzplitej a p. wojewoda na cześć mar-
szałka Piłsudskiego. Adjutant pułko-
wy, kpt. Sobol, odczytał szereg de-
pesz gratulacyjnych, m. in. od P. Pre-
zydenta Rzplitej, p. marszałka Piłsud-
skiego, ks. biskupa Lisieckiego. O godz.
17-tej odbyły się w stadionie zawody
sportowe.

Z Świętochłowickiego.

Nowa Wieś w Świętochłowickiem.
(Egzamin maturzystek.) W
niedzielę odbyło się uroczyste rozda-
nie świadectw dojrzałości 28 matu-
rzystkom seminarjum nauczycielskie-
go. Rozdania dokonał zastępca dy-
rektora zakładu ks. Depoix, wygła-
szając odpowiednie przemówienie.
Imieniem maturzystek przemówiła
p. Bobrowska. W czasie uroczystości
chór i orkiestra zakładowa pod batu-
tą prof. Reymera wykonała szereg
utworów, poczem maturzystki podej-
mowały gości herbatą. Obecny był
nowy dyrektor seminarjum p. Ja-
rzyński.

Łagiewniki w Świętochłowickiem.
(Zebranie reorganizacyjne
koła Ligi Obrony Powietrz-
nej.) Na skutek polecenia starosty

Świętochłowickiego odbyło się w ochronie Sióstr Boromeuszek, zebranie przy licznej udziale obywateli. Po zagajeniu zabrał głos naczelnik gminy p. Rzyman. Następnie zobrazował obecny stan Koła, podnosząc konieczność reorganizacji. Na skutek tego dokonano jednogłośnie wyboru nowego zarządu. Wybór prezesa odbył się kartkami, wybór dalszych członków zarządu przez aklamacje. Wybrano zarząd w następującym składzie: kierownik urzędu pocztowego Michał Ziegelheim prezes, kierownik szkoły Feliks Michalski zastępca prezesa, nauczyciel Teofil Duszyński sekretarz, starszy przodownik policji Karol Dąga zastępca sekretarza, nauczyciel Władysław Sowa skarbnik. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. starszego sekretarza Noconia, sekretarza Skutnika i nauczycielkę Górpównę. — Nowy prezes podziękował za poparcie w pracy. Na członków Ligi zapisałi się wszyscy uczestnicy zebrania.

— (Przejechany przez samochód.) Auto osobowe przejechało 16-letniego Emila Kwaśnego z Łagiewnik. Właściciel samochodu odstawił okaleczonego do szpitala w Królewskiej Hucie.

Ruda w Świętochłowickim. (Pielgrzymka do Częstochowy.) W sobotę, dnia 15 czerwca wyrusza pielgrzymka z kościoła św. Józefa na Jasną Górę do Częstochowy. Pielgrzymka jedzie tym razem aż na miejsce do starej Częstochowy. Kto chce brać udział w pielgrzymce, niech zgłosi się u kierownika pielgrzymki, śpiewaka i kościelnego Pawła Wrony, Kolonja Karola, ul. Mieleckiego 4. Przewodnik udziela dalszych informacji.

— (Uroczystość parafjalna.) W drugi dzień Zielonych Świąt przystępowały dzieci polskie z parafii św. Józefa w Rudzie pierwszy raz do Stołu Pańskiego w liczbie 130, w tem chłopców 57, dziewcząt 73. Przy wspaniałej pogodzie wśród dźwięków pięknie przygrywającej orkiestry prowadzonej przez księdza W. ks. proboszcz Nosol oraz księdza Cichy i Madle. Ks. proboszcz wygłosił treściwe kazanie, zwracając się z radą i nauką do dzieci i rodziców. Podczas uroczystego nabożeństwa śpiewał chór mieszany przy dźwiękach orkiestry pod batutą kapelmistrza p. Jarosza.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Łuna nad miastem.) Przed kilku dniami o godz. 2 w nocy wybuchł pożar w chlewie Fr. Harazima. Gdy ogień spostrzeżono, budynek był już objęty płomieniami. Pożar zniszczył doszczętnie budynek i znaczny zapas siana. Kilka godzin później stwierdzono także spalenie się 12 królików oraz 12 kur. Przyczyny wybuchu pożaru nie stwierdzono.

Łaziska Górne w Pszczyńskim. (Krowa zabita od pioruna.) W tych dniach przechodziła nad tutejszą miejscowością gwałtowna burza. Nagle uderzył piorun w stajnię rolnika Teodora Roji. Grom trafił krowę i zabił ją na miejscu. Budynek nie został uszkodzony. Rojek ustalił wartość krowy na 600 złotych.

Zawada w Pszczyńskim. (Złote wesele) obchodzą w niedzielę, dnia 9 czerwca małżonkowie Jan i Rozalja Kwilowie, z domu Nalepa. Na intencję Jubilatów odbędzie się o godzinie 10.15 uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym w Woszczycach, na które zaprasza się krewnych, znajomych i przyjaciół. Równocześnie mija 50 lat, jak Jubilat jest czytelnikiem „Katolika” i pamięta czasy walki kulturalnej oraz wszystkie dalsze walki, jakie „Katolik” staczać musiał w obronie Kościoła i narodowości polskiej. W tych walkach i zmaganiach Jubilat i jego żona małżonka zahartowali swego ducha, i zawsze byli wzorem dobrych katolików i Polaków. W tak uroczystej chwili składa redakcja szanownym Jubilatom serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności i błogosławieństwa Bożego oraz doczekania się

Gielda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 1-go czerwca: za 100 złotych 47.00 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 212.75 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 1-go czerwca: za 100 franków francuskich 34.79 zł., za 100 franków szwajcarskich 171.24 zł., za 100 koron czeskich 26.34½ zł., za 100 guldenów austriackich 124.92 zł.

wesela diamentowego. Oby ich Pan Bóg zachować raczył w czerstwym zdrowiu w jak najdłuższe lata.

Kosztowy w Pszczyńskim. (Porażona śmiertelnie.) Mieszkająca w domu przy ulicy Mieleckiego Zofia Chrostkova wyszła na strych domu, aby podstawić naczynie pod dziurę w dachu, ponieważ nad nią przechodziła burza. W momencie, gdy Chrostkova weszła na strych, lunął deszcz, a dom zatrzęsł się od uderzenia gromu. Po chwili domownicy weszli na strych, aby zobaczyć, czy grom spowodował szkodę lub pożar i znaleźli Zofię Chrostkova ciężko porażoną od uderzenia piorunu. Niestety zmarła na drugi dzień wskutek porażenia.

Z Rybnickiego.

Kokoszyce w Rybnickim. (Trup w stawie.) Franciszek Bachmann z Kokoszyce, lat 34, popełnił samobójstwo przez utopienie. Zwłoki znaleziono w stawie niedaleko zakładu rekolekcyjnego. Policja stwierdziła, że Brachmann targnął się na własne życie. Przyczyny samobójstwa nie ustalono.

Piece w Rybnickim. (Tragiczna śmierć chłopca.) Pięcioletni Adolf Tytko kapał się w stawie obok szybu kopalnianego. Chłopak utonął. Zwłoki wydobyto 40 minut po wypadku, lecz wszelkie usiłowania celem przywrócenia życia topielcowi były daremne. Przypominały jeszcze raz, że kąpanie się w stawach kopalnianych jest zawsze połączone z niebezpieczeństwem utraty życia ze względu na głębokie doły, zawalone różnym żelazem i stalowymi linami.

Czyżowice w Rybnickim. (Wyjaśnienie.) W piśmie naszym z dnia 25 maja umieszczono korespondencję z Czyżowic. Korespondent opisuje obchód dorocznej uroczystości parafjalnej czyli odpustu. Pod koniec notatki tej znajduje się zdanie, że członkowie towarzystwa śpiewu z Jodłownika odśpiewali kilka pieśni pod kaplicą. Zdanie to powinno brzmieć: Byłoby dobrze, gdyby w Czyżowicach istniało kółko śpiewacze, gdyż mogłoby odśpiewać kilka pieśni przed kaplicą. Towarzystwo śpiewacze z Jodłownika nie było w Czyżowicach.

Z Tarnogórskiego.

Tarnowskie Góry. (Maszynista kolejowy przemytnikiem.) Wywiadowcy śląskiej straży granicznej, pełniący służbę na dworcu osobowym w Krakowie, aresztowali maszynistę kolejowego Ignacego Starzeka z Tarnowskich Gór. Przy kolejarzu tym znaleziono przemycaną sacharynę. Sprawę skierowano na drogę sądową. Zatrzymanemu grozi kara w wysokości 5000 złotych.

Piekary Rudne w Tarnogórskim. (Skutki burzy.) Przed kilku dniami donosiliśmy, że w dniu 25 maja przechodziła nad Rudnemi Piekarami i Bobrownikami bardzo silna burza. W związku z tem donoszą nam, że w Bobrownikach woda poniszczyła meble oraz żywność w około 40 domach. Prąd zabrał cielę, kilka kóz i wiele drobiu.

Z Lublinieckiego.

Lubińiec. (Wóz do skrapiania ulic.) W tych dniach zarząd miasta kupił wóz do skrapiania ulic. Mieszkańcy miasta już dawno domagali się skrapiania ulic podczas upałów letnich. Obecnie życzenia ich zostały spełnione.

Poznańska giełda zbożowa

w dniu 31 czerwca 1929.

Żyto 23—24, pszenica 41.50—42.50, jęczmień na przemiał 29—30, owies 25—26, osucie żytnie 20—21, osucie pszeniczne 24—25, mąka żytnia 35.50, mąka pszeniczna 61—65, reszta notowań bez zmian. Obrót słaby.

— (Ważne dla ubezpieczonych.) Magistrat podaje do wiadomości, że listy opłat i zaliczek do kas rolniczych Towarzystw Ubezpieczeniowych na rok 1928/29 są wyłożone do 10 czerwca w ratuszu, pokój 3. Zwracamy uwagę, że opłaty odnoszą się do roku 1928, natomiast zaliczki do roku 1929. Opłaty należy uiszczyć najpóźniej do 14 dni, licząc od 10 czerwca, czyli od ostatniego terminu wyłożenia list. Wnioski przeciwko wysokości opłat należy składać w tym samym czasie do Ubezpieczenia Krajowego w Król. Hucie, lecz zgłoszenie wniosku nie wstrzymuje uiszczenia składek.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Na tropie krwawych zbrodni.) Przed dwoma tygodniami donosiły polskie gazety o zamordowaniu górnika Nytry z Szobieszowic. Zbrodni dokonano w lesie szumbarskim. Jako sprawcę mordu aresztowano młodego robotnika J. Wrubla, który w śledztwie zeznał, iż do morderstwa namówiła go żona Nytry, z którą Wrubel przez dłuższy czas utrzymywał stosunek miłosny. Żonę Nytry, Marię, oczywiście natychmiast aresztowano. Wiadomość powyższa wywołała w gminie i okolicy wielkie zdziwienie i przy tej sposobności przypomniano sobie, że w swoim czasie, podczas wojny i krótko po niej, szereg osób, zamieszkałych u Nytrów, umarło w sposób dość zagadkowy, a mianowicie: niejakiego Waszka znaleziono powieszonym i jest podejrzenie, że go Nytrowie najpierw udusili, potem go powiesili, aby upożorować samobójstwo. Przedtem jednak, podczas służby frontowej Waszka, znaleziono Waszkową martwą w łózku, zatratą gazem świetlnym. — W zagadkowy sposób zginęła także żebraczka Mintelowa, rozporządzająca znacznieszą kwotą. — Na śledztwie Nytrowa starała się zwalić winę za te zbrodnie na nieżyjące już osoby, jest jednak więcej jak pewne, że morderstwa te popełnili oboje małżonkowie z chciwości.

Bielsko. (Niec o braku wody.) W ostatnim czasie mieszkańcy Bielska żalą się na wielki brak wody. Nawet opady deszczowe nie przyczyniły się do usmierzzenia tej bolączki, chociaż wielu mieszkańców używało wody deszczowej w gospodarstwie domowym. Coraz głośniejsze skargi spowodowały radę gminną do utworzenia komisji, która ma zbadać istotne przyczyny stałego braku wody. Badania wody wykazały, że główne dopływowe rury są zamałe, przeto przepływ dostatecznej ilości wody jest nie możliwy. Jedynym środkiem do usunięcia braku wody w Bielsku jest położenie pomocniczego przewodu wodnego.

Bronów w Bielskiem. (Śmierć w topieli.) Czternastoletni Ignacy Żur kapał się w stawie, przyczem dostał się na głębokie miejsce i utonął. Zwłoki wydobyto z wody.

Z całej Polski.

Warszawa. (Olbryzi pożar lasu.) W majątku Zaborów, należącym do p. Zofii Piłsudskiej, krewnej Marszałka Piłsudskiego wybuchł groźny pożar, jak stwierdziły dochodzenia, na skutek podpalenia lasów tegoż majątku z trzech stron naraz. Ogień zniszczył 100 morgów lasu.

Wilno. (Okropne skutki burzy.) Pod koniec minionego tygodnia przez część powiatu świeciańskiego

przeszła szalona burza. W Żukalnac burza w przeciągu 20 minut zniszczyła 75 budynków gospodarczych, owce i nierogaczka poginęły, drzewa i krzewy połamane. Strat w ludziach niema.

Będzin. (Wypadek na dworcu kolejowym.) W Będzinie pociąg towarowy zdążający z Sosnowca do Dąbrowy najechał na stojący na tym samym torze wagon towarowy. Wskutek zderzenia dwa wagony uległy doszczętnemu zniszczeniu, lokomotywa zaś oraz kilka innych wagonów zostały poważnie uszkodzone.

Kraków. (Trąba powietrzna.) Przed kilku dniami wielu mieszkańców miasta Krakowa ujrzało między ulicą Lubomirskiego a Magilską rodzaj trąby powietrznej. Oto przy doskwierających promieniach słońca, powiał silniejszy prąd powietrza i w ciągu kilkudziesięciu sekund wzbił się wysoki na 25—30 metrów, a więc powyżej sąsiednich kamienic, regularny, owalny słup z prochu i śmieci i w szalonym wirze kręcił się na całej wysokości przez jakie pięć minut. Trąba miała kształt regularnego walca może na dwa metry w przekroju, ku górze rozszerzającego się w lej, coraz bardziej rozwidrzony, wybuchający słupami prochu i wszelakiego śmiecia i gałęzi. Tuż obok wirującego leja było powietrze czyste i bez śladu silniejszego prądu. Lej wirujący unosił się coraz wyżej i rozplynał się w sąsiednim ogrodzie. — W środkowej Europie takie zjawiska jak trąba powietrzna widziane są bardzo rzadko.

Wieliczka. (Groty kryształowe zabezpieczone.) Słynne na cały świat groty kryształowe w kopalni soli w Wieliczce zostały zabezpieczone od dalszego zniszczenia. W poprzednim tygodniu komisja rzeczoznawców, wyznaczona przez ministra przemysłu i handlu Kwiatkowskiego, zwiedziła ponownie te groty i ustaliła ostatecznie granice rezerwartu, w którym żadne roboty górnicze prowadzone być nie mogą, a groty, w obrębie jego istniejące, będą otoczone pieczęlowitą opieką zarządu Salinarnego. Już dzisiaj zarząd żup solnych w Wieliczce uporządkował drogi, prowadzące do grot kryształowych, zabezpieczył wejścia do nich zapomocą drzwi żelaznych, oraz zainstalował wewnątrz grot elektryczność tak, iż obecnie mogą być one oświetlane w sposób bardzo efektowny, bez szkody dla wspaniałych kryształów soli.

Grudziądz. (Pomnik Niepodległości.) Na ostatnim posiedzeniu komitetu budowy pomnika Niepodległości w Grudziądzu rozpatrzył nadesłane projekty. Przyjęto jednogłośnie projekt znanego rzeźbiarza, p. St. Jackowskiego z Warszawy, gdyż najlepiej w swojej kompozycji symbolizował ideę Niepodległości. Uroczyste odsłonięcie pomnika nastąpi dnia 3-go stycznia 1930 r., jako w dziesiątą rocznicę oswoobodzenia Grudziądza z podjarzma pruskiego.

Z dalszych stron.

Budapeszt. (Konno z Finlandji na Węgry.) Dzienniki węgierskie donoszą z miejscowości Pincahely na Węgrzech, że przybyła do tego miasteczka grupa fińskich jeźdźców długodystansowych, którzy całą drogę z Finlandji do Węgier odbyli konno.

Kopenhaga. (Na Islandji odkryto kruszce szlachetne.) Gazety duńskie donoszą o odkryciu złota i srebra na wyspie Islandji, należącej do Danji. Były dyrektor banku Björn Kristiansson, który od lat 30 prowadził poszukiwania i badania w różnych częściach wyspy zdołał w okolicy Esjan koło Reykjavik (główne miasto) odkryć pokłady ilitu, zawierające w 1 tonie ilitu 20—30 gramów złota, do 540 gramów srebra, a prócz tego nieco platyny, rtęci, miedzi i arsenu. Wiadomość powyższa budzi wielkie zainteresowanie w całym kraju. Zwłaszcza rząd duński interesuje się sprawą znalezienia złota na duńskiej wyspie.

Harriman elektryfikuje Polskę.

Prasa warszawska donosi, że podanie finansisty amerykańskiego, Harrimana o uzyskanie koncesji na elektryfikację znacznego terenu południowo-zachodniej Polski, zostało przychylnie rozstrzygnięte przez zainteresowane czynniki rządowe.

Agencje „Press“ informują, że podanie firmy „Harrimana and Co. Inc.“ w New Yorku do Ministerstwa Robót Publicznych o uzyskanie koncesji na elektryfikację wielkiego terenu Polski, zostało w zasadniczych punktach uzgodnione poprzednio z zainteresowanymi czynnikiem rządowymi.

Teren koncesyjny obejmować ma w całości województwo krakowskie i kieleckie, częściowo zaś lwowskie, lubelskie, łódzkie i warszawskie. Stanowi to 20 procent terytorium państwa.

Na żądanie ministerstwa Robót publicznych firma amerykańska zgodziła się na włączenie do przyszłej sieci, którą wybuduje, również elektrowni wodnej. Według projektu wybudowana będzie jedna wielka elektrownia wodna na Dunaju o mocy około 100 tysięcy koni mechanicznych. Druga wielka elektrownia o mocy przeszło 150

tysięcy koni mechanicznych będzie wybudowana bądź w Zagłębiu Krakowskim, bądź też Dąbrowskim.

Przewidywane jest włączenie do powstać mających sieci istniejących już elektrowni o niewyzyskanej rezerwie prądu, a między innymi wielkiej elektrowni w Chorzowie. Ponadto nastąpi ma połączenie z nową siecią elektrowni kopalnianych i hutniczych w zagłębiu węglowym.

Rozpoczęcie budowy obu elektrowni nastąpi natychmiast po podpisaniu umowy koncesyjnej. Według projektu umowy zobowiązana jest firma amerykańska inwestować na terenie koncesyjnym co najmniej 100 milj. dolarów w czasie trwania koncesji, t. j. w ciągu 60 lat. Fachowcy obliczają, że wykonanie koncesji będzie wymagało inwestycji kosztem co najmniej 200 milj. dolarów.

Materiały, które są do nabycia w kraju, muszą być zakupione na miejscu przy budowie elektrowni i sieci. Według umowy mogą być zatrudnione przy budowie i eksploatacji sieci wyłącznie obywatele polscy.

10 czerwca przybywa do Warszawy Harriman w związku z tą sprawą.

SPORT.

Wyniki niedzielnych zawodów piłkarskich.

Poznań.

Polska — Węgry 5 : 1 (1 : 1).
W niedzielę odbył się na Stadionie Warty w Poznaniu reprezentacyjny mecz piłkarski, zakończony zwycięstwem Polski. Bramki dla Polski zdobyli: Pazurek 2, Kozok 2 i Kałuża 1, dla Węgier zaś Skala 1.

Łódź.

Mecz międzymiastowy pomiędzy Łodzią a Lwowem zakończył się zwycięstwem Łodzi w stosunku 3 : 2 (1 : 1).

Warszawa.

Polonia — Legia 2 : 1 (2 : 0).

O mistrzostwo kl. A.

Katowice.

Diana — Pogoń 2 : 3 (1 : 1).
Gra była niezwykle ostra. Przedstawiała ona w ostatnich minutach raczej kopanie przeciwnika, a nie grę w piłkę nożną. To wszystko tolerował sędzia Petke.

Załęże.

K. S. 06 Katowice — Policjny 3 : 0 (0 : 0).

Dąb.

K. S. Dąb — Kolejowy (0 : 0).
Zacięta i typowa walka o punkty zakończyła się wynikiem bezbramkowym.

Mysłowice.

06 Mysłowice — Naprzód Załęże 1 : 3 (0 : 0).

Nowe Hajduki.

Kresy — Zjednoczeni P. Sp. 2 : 0 (1 : 0).

Lipiny.

Naprzód — Pogoń Nowy Bytom 3 : 0 (0 : 0).

Siemianowice.

Iskra — Śląsk Świętochłowice 4 : 4 (1 : 3).

Król. Huta.

A. K. S. — Orzeł Wełnowiec 4 : 0 (2 : 0).

O mistrzostwo B-ligi.

Bogucice.

Słowian — Kościusko 7 : 0 (4 : 0).

Chorzów.

K. S. Chorzów — Odra Szarlej 2 : 1 (1 : 1).

Tarnowskie Góry.

I. K. S. — Zgoda Bielszowice 0 : 1 (0 : 0).

O mistrzostwo kl. B.

Tarnowskie Góry.

W. K. S. 11 p. p. — Ruch Radzionków 9 : 0.

Plotowice.

S. F. K. — K. S. Murcki 7 : 1 (2 : 1).

Zawody towarzyskie.

Brzeziny Śląskie.

K. S. Brzeziny — Sparta W. Piekary 18 : 0 (3 : 0).

Katowice.

S. M. P. Katedra — S. M. P. Siem. 3 : 1.

Król. Huta.

Kresy — K. S. 28 Wełnowiec 8 : 2.

Bielszowice.

Zgoda — Unia Knurów 3 : 0.

Legia Warszawa zwycięską biegu kolarskiego w Wielkich Hajdukach.

W złych warunkach atmosferycznych odbył się w Wielkich Hajdukach bieg kolarski na dystansie 170 km. urządzony staraniem miejscowego klubu cyklistów „Tempo“.

Trasa biegu prowadziła z Wielkich Hajduk przez Świętochłowice, Zgode, Kochłowice, Załęże z powrotem do W. Hajduk. Na starcie stanęło 65 zawodników.

Zwycięstwo odniósł Napieracz Stanisław (W. K. S. Legia Warszawa) w czasie 5 : 40,27 godz. Drugie miejsce zajął Michalak (Legia Warszawa) w czasie 5,47 godz. Trzecie Piotrowicz (T. C. Kalisz) w czasie 5,55 godz. Czwarte Włokas Antoni (K. C. Żary) w czasie 5,58 godz.

Większa część zawodników wycofała się z konkurencji wskutek defektu maszyn, dużo natomiast wskutek wyczerpania.

Sprawy towarzystw.

Cielmice w Pszczyńskim. Związek inwalidów wojennych i pozostałych Rzeczypospolitej Polskiej — grupa Urbanowice — Cielmice urządza miesięczne zebranie w niedzielę dnia 9-go czerwca o godz. 2,30 po południu na sali p. Brajera w Urbanowicach. Na porządku dziennym ważne sprawy. Przybycie wszystkich członków konieczne, także inwalidów, którzy dotychczas nie są członkami związku.

6 2 1 0 R.

„Czy wiecie, co was czeka, gdy skłamięcie?“ — pyta prokurator.
„Tak jest. Pójdę do piekła.“
„A jak powiecie prawdę?“
„To pójdę do więzienia.“

Ze Śląska Opolskiego

Z Bytomskiego.

W uroczystość Bożego Ciała w południe zapalił się kompresor w jednym z wagonów tramwajowych linii **Rozbark—Piekary Wielkie**. Ogień objął przedział trzeciej klasy i zniszczył go doszczętnie. Szkada dotychczas nie została stwierdzona.

Poświęcenie nowej państwowej szkoły budowlanej w **Bytomiu** odbędzie się na początku października br., natomiast szkoła średnia zostanie otwarta z końcem czerwca.

Brzydkim zwyczajem dzieci jest czeplanie się furmanek, z powodu czego często zdarzają się nieszczęśliwe wypadki. Taki wypadek zdarzył się w tych dniach w **Mikulczycach**. Jedenastoletni uczeń szkolny Kurpanek uczeplił się wozu, z którego spadł w drodze i został przejechany. Złamane mu zostały obydwie nogi i kilka żeber.

Z Gliwickiego.

W piątek po południu przybył do **Rudna** celem bierzmowania wiernych sufragana wrocławski, Najprzew. ks. biskup dr. Wojciech. Przyjęcie ks. biskupa było bardzo uroczyste, za które ks. biskup dziękował serdecznie. Po procesji dokoła kościoła ks. biskup udzielił wiernym błogosławieństwa. W sobotę, po Mszy św. rozpoczęło się bierzmowanie.

W ostatnich dniach uległ nieszczęśliwemu wypadkowi ks. dziekan Spohr, który sprawuje obowiązki duszpasterskie przy kaplicy zamkowej hrabiego Henkla Donnersmarka w **Tworogu**. Mianowicie pośliznął się na gładkiej posadzce zamku i upadł tak nieszczęśliwie, że złamał sobie rękę. Ks. dziekan Spohr liczy 73 lata.

Na ulicy Witowskiego w **Gliwicach** został przejechany przez samochód ciężarowy robotnik K. Nieszczęśliwy odniósł poważne okaleczenia i zmarł w drodze do szpitala.

W środę po południu przechodziła nad **Zernicą** i okolicą ciężka burza z gradobiciem i wielką ulewą. W mgnieniu oka cała wieś stanęła pod wodą, która zatopiła prawie wszystkie zabudowania. Z trudem tylko zdołano wyprowadzić bydło z chlewów. Woda i grad zniszczyły zasiewy w ogrodach i na polach zupełnie, wobec czego o zbiorach nie może być mowy.

Z Kozielskiego.

Na drodze z Koźla do Kędzierzyna, w pobliżu wsi **Pogorzelec**, został w

nocy na czwartek przejechany na śmierć przez samochód osobowy handlarz Kozmann z Reńskiejwsi. Przytem samochód najechał na drzewo przydrożne, został poważnie uszkodzony, a trzy osoby odniosły dotkliwe okaleczenia. Zabity Kozmann liczył 26 lat życia i od 4 lat był żonaty.

Z Strzeleckiego.

W niedzielę 26 maja odbyła się w **Imielnicy** uroczystość pierwszej Komunii świętej. Ogółem było dzieci 73, w tem 42 chłopców i 31 dziewcząt, w tej liczbie 9 dzieci, które pobierały niemiecką naukę przygotowawczą. Niemalże to zaszczyt dla parafian imielnickich, którzy dochowali wiary i język przodków i nauczają dziaćki swe czcić i szanować język polski, w którym oni sami się wychowali. Uroczystą Mszę św. na intencję dzieciaków odprawił Przew. ks. proboszcz Bacia. Cała uroczystość miała przebieg nadzwyczaj podniosły.

W lecznicy w Gogolinie zmarł w tych dniach pustelnik z **Góry św. Anny**, Paweł Laczyk. Nieboszczyk liczył 85 lat życia, z których 32 był w pustelni na Górze św. Anny. Pogrzeb odbył się w sobotę 1 czerwca przy wielkim udziale wiernych. Zwłoki złożono w grobowcu w kaplicy Trzeciego Upadku.

Z Opolskiego.

W lesie przy **Grzewnocie** znaleziono mocno nadpsute zwłoki mężczyzny, powieszono na wysokim drzewie. Na pudełku od zapalek był zaznaczony dzień śmierci (10 maja). Dotychczas nie stwierdzono nazwiska i miejsca pochodzenia wisielca, który liczył około 25 lat.

Służąca Franciszka Gruchocianka z Straduny, zatrudniona u gospodarza Noconia w **Krapkowicach**, poszła na strych po siano. Wskutek nieuwagi spadła z drabiny na kamienną posadzkę, gdzie ją po pewnym czasie znaleziono bez życia.

Podczas ostatniej burzy uderzył grom w wielki tartak parowy Nogoska i Kani w **Pokoju** i zapalił. Ogień rozszerzył się z wielką szybkością na wszystkie zabudowania, które spłonęły doszczętnie wraz z wszystkimi maszynami. Straże ogniowe były bezsilne, jedynie zdołały uratować wielkie zapasy drzewa i desek. Właściciele tartaku ponoszą wielką szkodę, gdyż byli bardzo nisko ubezpieczeni.

ma się również zniżkę, która ogółem wynosi 33 %.

Pani Magdalenie w Chudowie radzimy przeciw molom użyć naftaliny, kamfory, proszek Pyrertrum w szczylinach nalać gorącą wodę, naftę, benzynę, terpentynę. Chronią też przed molami worki papierowe, szczególnie zamknięte. — Błędne jest mniemanie, że farba drukarska, tytoń, pieprz, siarka, sól, boraks i liście eukaliptusowe skutkują na wygubienie moli.

Pani Jadwidze w Pawłowicach donosimy, że już kursują autobusy z Katowic przez Mikołów, Orzesze, Rybnik, Wodzisław do Jastrzębia-Zdroju.

Panu Franciszkowi P. w Siemianowicach donosimy, że wszystkie kwatery masowe dla wycieczek w Poznaniu na 29 i 30 czerwca, już zostały zajęte i na Złot Sokołów niema miejsca dla wycieczek. Ponad 26 tysięcy Sokolów zgłosiło się na zjazd wszechsłowiński Sokolstwa do Poznania. Z tego 25 tysięcy z Polski a reszta z zagranicy.

Amatorce teatru w Rybniku, napewno możemy donieść, że w Łodzi dyrektorem teatru zostanie od 1 lipca p. Karol Adwentowicz.

Odpowiedź redakcji.

Robinson B. Radzimy, aby wnuk Pana zwrócił się do Starostwa w Rybniku.

Przyjacielowi z Lublińca donosimy, że przez 10 dni pierwszych, od dnia otwarcia P. W. K. zwiędziło wystawę 250.000 osób.

Z. P. Nowe Hajduki. Każdy kto ma egzamin specjalny, może ubiegać się o prawo skróconej służby wojskowej, bez względu na to, czy ma ukończonych klas gimnazjalnych, czy też jakąkolwiek inną szkołę powszechną, czy zawodową.

Sympatycznemu podróżnikowi z Tarnowskich Gór donosimy, że od kilku dni jest „Zoo-cyrk“ w Krakowie, przy ul. Starowiśniej obok III Mostu; 10 tresowanych lwów warto widzieć. Przedstawienia odbywają się codziennie od 8.15 wieczór.

Panu W... wi w Pawłowicach w odpowiedzi donosimy, że wyjeżdżając do Poznania, trzeba przy kasie kolejowej zawiadomić, że jedzie się na P. W. K. do Poznania, — wtedy otrzyma się zniżkę i na tej podstawie w Poznaniu kupując bilet powrotny — otrzy-

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Rodacy z Ameryki na wystawie.

Pod koniec minionego tygodnia przybyła do Poznania wycieczka Zjednoczenia Rzymsko-Katolickiego w Ameryce celem złożenia hołdu bawiącemu w Poznaniu Prezydentowi Polski, prymasowi Hlondowi i zapoznania się z 10-letnim dorobkiem Odrodzonej Polski.

W pierwszym dniu swego pobytu wycieczka wręczyła na Zamku Panu Prezydentowi dyplom honorowego prezesa Związku i medal pamiątkowy, skąd udała się do pałacu Prymasa, gdzie również odbyło się uroczyste wręczenie dyplomu honorowego i medali. — Polacy z Ameryki zwiedzili miasto, następnie wystawę.

Za króla Jana... na wystawie.

Próby widowiska historycznego „za króla Jana”... rozpoczęły się w minionym tygodniu. Pierwsze przedstawienie tego widowiska odbędzie się w połowie czerwca. „Za króla Jana...” rozgrywa się na biwaku w czasie, kiedy król Jan III. po zwycięstwie pod Wiedniem i Parkanami, oddzieliwszy się od głównej armii, z przybocznym

komunikem wojska jest w drodze do Starego Sącza, by powitać tam czekającą nań królową Marysienkę. Widowisko oparte na 23 scenach osnute jest na tle złotych czasów rycerstwa polskiego w XVII w. i przedstawia bogatą treść związaną żywym słowem, ilustracją muzyczną i szeregiem obrazów. W widowisku tem bierze udział 30 osób, ułani 13 pułku z czasów Jana Sobieskiego.

Uznanie posła duńskiego w Warszawie.

Z okazji pobytu posła duńskiego w Warszawie p. Hosta na wystawie w Poznaniu członek zarządu wystawy Samulski otrzymał od posła następującą depezę:

„Odnieśliśmy wspaniałe wrażenie z Waszego miasta i wielkiej polskiej Wystawy oraz spodziewamy się skorzystać z najbliższej okazji, aby powrócić do Poznania i pogłębić nasze spostrzeżenia poczynione przy pobieżnym zwiedzaniu z taką pieczołowitością i poczuciem estetycznym urzędowej Wystawy.”

gospodyń śląskich. — 19.35 Komunikaty radoklubów śląskich. — 19.45 Komunikaty Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika. — 20.05 Wiadomości z wystawy w Poznaniu dla młodzieży. — 20.15 Koncert z Warszawy. — 21.35 Literacki występ autorski z Wilna. — 22.00 Komunikaty i odczyt z Warszawy. — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Nadesłane.

Do II klasy 19-tej Loterii Państwowej pozostała niewielka ilość losów, którą znana na Śląsku Kolektura W. Kaftal i Ska, Katowice, ul. Świętego Jana 16, oddziały: Król. Huta, Wolności 26, Bielsko, Wzgórze 21, zarezerwowała dla spóźnionych swoich klientów.

Niech każdy spóźniony nie zaniedba nadarzającej się sposobności zakupu losu do II klasy 19-tej loterii państwowej.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Ogłoszenie przetargu.

Śląski Urząd Wojewódzki zamierza sprzedać w drodze przetargu jeden samochód osobowy marki Ford.

P. T. Reflektanci jechcą wnieść pisemne oferty w zapieczętowanych kopertach do Urzędu Wojewódzkiego Wydział Robót Publicznych (referat samochodowy Nowy Gmach) przy ul. Jagiellońskiej w terminie do 10 czerwca godziny 11-tej z załączonym kwitem Kasy Skarbowej na wypłacone wadium w wysokości 5 proc. oferowanej sumy.

Samochód można oglądać w godzinach urzędowych w garażu Urzędu Wojewódzkiego.

Śląski Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu.

Za Wojewodę:

Inż. Zawadowski, mp.

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisuje

przetarg publiczny

na wykonanie w surowym stanie (mury, stropy, dach) budynków Urzędów Skarbowych w Królewskiej Hucie i Mysłowicach.

Oferty należy składać w zapieczętowanych kopertach zaopatrzonych napisem: „Oferta na budowę Urzędu Skarbowego w Król. Hucie — Mysłowicach” w terminie do dnia 12-go czerwca 1929 r. godzina 11-ta w kancelarii Wydziału Robót Publicznych (gmach Województwa IV piętro drzwi 805), gdzie też są do nabycia druki potrzebne do oferowania za opłatą 10,— złotych.

Komisijne otwarcie kopert odbędzie się w tym samym dniu o godz. 12-tej w Wydziale Robót Publicznych.

Do oferty ma być dołączony kwit na złożone w kasie skarbowej wadium w wysokości 4-proc. oferowanej sumy, w gotówce lub papierach wartościowych, w myśl wymogów Ministerstwa Skarbu.

Nie będą rozpatrywane oferty wniesione bez wadium, po terminie, na formularzach nieoryginalnych, przez oferenta poprawianych lub uzupełnianych, nienależycie podpisane.

Oddanie robót nastąpi w drodze przepisów o oddawaniu dostaw i robót.

Za Wojewodę:

Inż. Zawadowski mp.

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę.

Program radiowy.

Wtorek, 4 czerwca 1929 r.

Katowice, fala 416.1: Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 12.50 Wiadomości z wystawy w Poznaniu. — 13.00 Komunikaty z Warszawy. — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych. — 16.00 Płyty gramofonowe. — 16.15 Program dla dzieci z Warszawy. — 16.45 Płyty gramofonowe. — 17.00 Wykład historii Polski. — 17.25 Odczyt II o wystawie w Poznaniu. — 17.55 Koncert muzyki czeskiej z Warszawy. — 18.35 Utwory poetyckie z Poznania. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Komunikat harcerski. — 19.20 Transmisja z Teatru Polskiego w Katowicach. G. Pucinięgo „Tryptyk”. — Po transmisji komunikaty z Warszawy.

Warszawa, fala 1.395.3: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 12.50 Wiadomości z Poznania. — 15.35 Odczyt: Prawo prasowe. — 16.00 Sprawy lotnictwa. — 17.00 Sport i wychowanie fizyczne. — 17.55 Muzyka czeska. — 18.50 Rozmaitości. — 19.20 Transmisja z Katowic.

Poznań, fala 336.3: 7.00 Gimnastyka. — 12.20 Radio-grafia. — 12.50 Wiadomości z wystawy. — 13.00 Sygnał czasu, hejnał. — 13.05 Koncert gramofonowy. — 14.00 Giedla. — 16.50 Odczyt: Charakter i stylistyka. — 17.05 Nauka francuskiego. — 18.50 Nadprogram. — 19.10 Wiadomości z wystawy. — 22.45 Muzyka taneczna. — 23.30 Radio-grafia.

Środa, 5 czerwca 1929 r.

Katowice, fala 416.1: 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych. — 16.00 Koncert gramofonowy. — 17.00 Odczyt z Krakowa: „Z kraju Huculów”. — 17.25 Wykłady języka polskiego. — 17.55 Koncert z Warszawy. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Program dla

L. dz. RP. I. 1405/67.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza ofertowy pisemny

przetarg publiczny

na wykonanie

robót murarskich

przy budowie cegielni domu Pracy Przymusowej w Lipiu p. Lublińcem

z terminem wniesienia ofert do dnia 18 czerwca 1929 r. o godzinie 11-tej.

Bliższe szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr. 16 oraz na tablicy Wydziału Robót Publicznych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego IV. piętro.

Za Wojewodę:

Dr. Kaufmann mp.

w z. Naczelnika Wydziału Robót Publ.

Kurs dla piastunek.

Z dniem 1 lipca b. r. rozpoczyna się nowy 6-cio miesięczny kurs dla piastunek przy Miejskim Złóbkę dla Niemowląt.

Uwzględnione będą kandydatki zdrowe, pochodzące z rodzin biednych o nieposzlakowanej przeszłości w wieku od 18 do 22 lat. Jako ekwiwalent za pracę w czasie nauki otrzymują uczennice wolne utrzymanie.

Zgłoszenia kandydatek na kurs przyjmuje Miejski Urząd Opieki Społecznej w Katowicach przy ulicy Szafranka (szkoła Szafranka) do dnia 16 czerwca b. r.

Do wniosku należy dołączyć własnoręcznie napisany życiorys oraz ostatnie świadectwo szkolne.

Magistrał.

Urząd Opieki Społecznej.

CZYTELNICY!

Przy zakupie towarów powołujcie się na ogłoszenia w naszej gazecie

Dolary i złote

przyjmuje

Miejska Kasa Oszczędności

w Królewskiej Hucie

(Ratusz)

i płaci 7% do 8%.

Przez cały miesiąc czerwiec sprzedaje porcelanę

po bardzo niskich cenach:

Serwis stołowy 6-cio osobowy, cienka I-a zagraniczna porcelana . . . . . zł. 67.—
Serwis stołowy 6-cio osobowy, w kwiaty 31 części 49.50
Serwis do kawy 6-cio osobowy, I-a porcelana 8.95
Talerze porcelanowe, grube, płytkie i głębokie dla pensjonatów, hoteli i restauracji 0.95
Szkłanki do piwa z uchem 0.50
Ceny niebywale niskie lecz tylko przez 30 dni!

E. Waclaw,

skład porcelany, szkła i galanterji Katowice, Rynek 12.
Telefon nr.: 3-56.

W najbliższych dniach otrzymamy cały wagon wózków dzieciennych. Wobec tego radzimy wstrzymać się z kupnem.

Walizki podróżne w wielkim wyborze skórzanego, fibrowego i nesesery.

Dostawa dla biur, szkół, gospodarstwa domowego, pensjonatów, hoteli, kawiarni i restauracji. P. T. Panom restauratorom polecamy wzory monogramów na białą porcelanę.

Poszukuję towarzyszkę życia, panny ubogiej, rodz. 9 listopada z roku 1873 lub niżej. Strój miejski wykluczony. Fotografia pożądana. Zgłosić się pod Nr. 3035 do „Katolika Polskiego” w Katowicach.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach zwraca uwagę na mający się odbyć w dniu 28 czerwca 1929 r.

przetarg publiczny

na wykonanie

centralnego ogrzewania i urządzeń sanitarnych przy budowie Szarlej-Piekary.

Szczegóły przetargu ogłoszono w Monitorze Polskim Nr. 122 z dnia 29.V. i w Epoce Nr. 144 z dnia 28.V. br.

Jakanie

seplenienie, nosowanie, bełkotanie etc. lecz w 4 tygodniach

J. Bocheński, Poznań ul. Dąbrowskiego 36, 1L

Nadzwyczajna oferta!

Wielka partja

linoleum - dywanów

oraz

linoleum-chodników

nadeszła!

Sprzedaż takowych rozpoczęła się we wtorek, dnia 28 maja r. b. po nadzwyczaj korzystnych cenach!

Dywan
Walter I Ska.
Sp. kom.

Katowice ulica Młyńska Nr. 5 (Mühl-Strasse)
Telefon 335.

instrumenta muzyczne zażąda ilustrowany katalog. Kosa reklamowa darmo. Załączyć 25 gr na porto.

Karmelicki Dom Wysikowy
Poznań
Plac Karmelicki 1.

„Buchalteryjne Współczesne Wykłady” Palliera gwarantują wieloletnią samodzielną Warszawą, Nowogrodzka 48d. Zamiejscowi listownie.

Jesteś chory?

Na żołądek? Płuca? Nerwy? Wątrobę? Nerki? Pęcherz? Blednicę? Cukrzycę? Artertyzm? Reumatyzm? Zwapnienie żył? Uplawy? Hemoroidy? Chroniczną obstrukcję? Biegunkę? Zimnicę? Puchlinę? Astmę? Skrofile? Zatrzymanie regularności? Rzeżączkę? Grype? Załadaj natychmiast nadesłania broszury: „Zioła lecznicze”. Tysiące cudowne uleczone. — Adres: Apteka, Liszki.